

Magyarország csatlakozott az Eurotransplanthoz!

2011. november 3-án az Eurotransplant International Foundation és az Országos Vérellátó Szolgálat előzetes együttműködési megállapodást írt alá a Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Egészségügyért Felelős Államtitkárságán. Az együttműködés első évében, 2012. január 1-től a sürgősséggel szervre váró akut vese-, szív- és májbetegek, a hiperimmunizált vesebetegek és a gyermekrecipiensek kerülhetnek fel a közösségi várólistára. Az előző évek adatai alapján kb. 40 (25–72) magyar beteg kaphat szervet az év során külföldről, amelyet minden esetben a következő azonos típusú és vércsoportú szerv küldésével kell viszonzoznunk. Az Eurotransplant szervallokációs szervezet egy 134,4 milliós populációt lát el Ausztria, Belgium, Hollandia, Horvátország, Luxemburg, Németország és Szlovénia, illetve Magyarország részvételével.

Az Eurotransplant megállapodás aláírása pontosan egybeesik az első független koordinátor szervezet létrehozásának tizedik évfordulójával. Az elmúlt években a szervdonációs és transzplantációs koordináció is kereste a lehetőséget a nemzetközi szervcsere megvalósítására, elsősorban azon betegek érdekeinek figyelembe vételével, akik esetében a szervátültetéshez való hozzáférés nehezebb, illetve kisebb statisztikai eséllyel valósítható meg, mint más betegek esetében, ugyanazon várólistán. Az Eurotransplant csatlakozással ezt a problémát remélhetőleg sikerül megoldani.

A koordinátor szervezet 2006-ben kezdeményezte az Eurotransplant Nemzetközi Szervcsere Szervezettel történő tárgyalások megkezdését a csatlakozás érdekében, azonban akkor nem minden érintett támogatta a fejlesztések ilyen irányban történő megvalósítását. Két évvel ezelőtt azonban éppen a Magyar Transzplantációs Társaság újította meg elképzelését, miszerint a nemzetközi szervcsere Eurotransplant tagállamként megvalósítandó.

Az elmúlt 50 év során a szervátültetés világszerte bevált gyakorlattá vált, ami óriási jótétteménnyel járt több százezer beteg számára. Az utóbbi két évtizedben az emberi szervátültetésre történő felhasználása

folyamatosan növekedett. Napjainkban a szervátültetés a legköltséghatékonyabb kezelés végstádiumban lévő veseelégtelenség esetén, míg olyan szervek végstádiumú elégtelensége esetén, mint a máj, a tüdő és a szív, az egyetlen rendelkezésre álló kezelés.

A tagállamok minden évben végeznek szervcsere-t. A szervcsere fontos módszer a rendelkezésre álló szervek számának növelésére, valamint a donor és a recipiens közötti jobb egyezés biztosítására, és így az átültetés minőségének javítására. Ez különösen fontos bizonyos betegek – például a sürgős kezelést igénylő betegek, hiperimmunizált betegek és gyermekek – optimális kezeléséhez. A rendelkezésre álló szerveknek sürgős problémák és késedelmek nélkül kell tudniuk átlépni a határokat.

Magyarország éppen akkor fogalmazta meg az Eurotransplanthoz való csatlakozási szándékát, amikor az Európai Parlament és Tanács elfogadta az átültetésre szánt emberi szervekre vonatkozó minőségi és biztonsági előírásokról szóló 2010/53/EU Irányelvét. Az Eurotransplant Nemzetközi Szervcsere Szervezettel történő előzetes együttműködési megállapodás éppen azokat a magyarországi problémákat célozza meg, amelyekkel szembesültünk az elmúlt évek során a populáció mérete, valamint a donációs aktivitás mértéke miatt. Ezen kihívásokra nem tudott hatékony választ adni hazánk nemzetközi együttműködés nélkül.

Szervdonációs koordinátori nézőpontból elmondható, hogy az Eurotransplant együttműködés által a szervdonációs és transzplantációs folyamat minősége és igazságossága javul, miközben változatlanul fennáll a nemzeti felelősségünk a donorszám növelés vonatkozásában. Magyarországon 2010-ben 16 cadaver donor volt egymillió lakosra számítva, míg az Eurotransplant tagállamokban 17, az EU 27 tagállamában pedig 18 átlagosan. A Szervkoordinációs Iroda által kidolgozott és szakminisztériumi támogatással egy évig működtetett kórházi koordinátori pilot program egyértelműen bizonyítja a módszer alkalmazásának hatékonyságát, ezért szükséges a kórházi koordinátori rendszer központilag szervezett, országos szintű kialakítása az elkövetkező években.

A Szervkoordinációs Iroda ezúton fejezi ki reményét arra vonatkozóan, hogy az Eurotransplant együttműködés első éve bizonyítani fogja a döntéshozók, a szakma és az egész társadalom felé, hogy a közösségi együttműködés hasznot és előnyt jelent a szervátültetésre váró betegek részére és így Magyarország részére.

Mihály Sándor

Igazgató, Szervkoordinációs Iroda